

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. - Egyenlő részben 5 kr. Készletek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K. Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Világ-események.

Akármily nyugodalmas képe van a világnak, forog a láva s kitörni készül. Nagy kérdések tartják izgalomban a közönséget s bármily messze feküdjenek is ezek tőlünk, mindig érdekelnék, mert sohasem lehet tudni, hogy a legjelentéktlenebb dolog minő következményeket vonhat maga után, mert a politika utjai kiszámíthatatlanok. A legérdekesebb esemény az olasz hadsereg veresége az afrikai partokon. Olaszország ide egy jókora hadserget küldött ott levő gyarmata megtartása s újabb terület foglalása végett, de az éghajlat forrósága és a hibás vezénylet nagy csapást mért az olasz csapatokra s most 4000 harcos halálát siratják Olaszországban s az elkeseredett közvélemény a kormányt is elsöpréssel fenyegeti.

Spanyolországban is nagy az izgalom, mióta a régi dicsőségből megmaradt utolsó nagyobb gyarmata Cuba szigete veszendőbe ment. Itt a sziget benlakói függetlenségükért emeltek fegyvert s le akarták rázni a gyűlölt spanyol uralmat, mely évszázadok óta rabigában tartotta őket. Spanyolország egy egész hadserget küldött oda leghíresebb tábornoka Martinez Campos vezérlete alatt, de ez a

híres katona sokkal egyenesebb jellemű, becsületesebb ember volt, semmint ilyen hőhír munkára alkalmas lett volna. Küldöttek helyébe egy másikat, ki nagyon is jó ezen funkcióra, s ez aztán oly energikusan fogott hozzá a lázadás leveréséhez, hogy még a szabad amerikai köztársaság is felszólalt a sok embertelenség miatt. Természetesen erre fellángolt a spanyol büszkeség s most az egész országban folynak a nagyszabású tüntetések s bizony nem a szegény spanyolokon mulik, hogy az egész hatalmas Amerika semmivé nem lesz, egyelőre azonban kénytelenek azzal is megelégedni, hogy az amerikai követ ablakait beverik.

A büszke Anglia ez idő szerint még nem hadakozik, hanem a világ elébe állítja, hogy mije van. Szédületes nagyságu számokban mutatja ki tengeri haderejét s azon rengeteg mennyiségű pénzt, melyet jövőben e célra fordítani akar. Meg van az is mondva, hogy mindez csupán önvédelemből történik, de a sokak között azon önérzetes nyilatkozat olvasható, hogy a ki utamba áll, azt összemorzsolom. A roppant angol tengeri erő kimutatása idegessé tette az összes nagyhatalmakat s bizonyára már ott motoszkál a fejekben, hogy a többi nagyhatalomnak versenyt

kell tartani s újabb milliókat kell tengeri erő szaporítására fordítani. Tehát újabb milliók s újabb kiadások s mindezt az eddig is oly óriás áldozatok árán fentartott béke érdekében.

Franciaország déli részén sokkal szebb, öröndetesebb dolgok folynak. Felséges királyunk és királynénk, az örök nap országában, a szép Riviezán üdülnek s nem sokára a francia tengerpart egy szép történelmi jelenetnek lesz tanuja, a mint ugyanis a magyar király a francia köztársaság elnökével kezet szorít.

S míg a nagy világban ezek történnek, addig a magyar országgyűlés folytatja rendes foglalkozását: azaz kicsinyeskedik és veszekszik.

Képviselő gyűlés.

Kézdivásárhely, 1896. márcz. 4.

Kézdivásárhely város képviselő testülete február 4-én tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését, melynek tárgyai közül a következőket emeljük ki.

1. Polgármester előterjeszti a múlt évi városi számadást a számvizsgáló bizottság jelentésével együtt. Ezek szerint a múlt évben bevétel volt 69.061 frt 47 kr, kiadás 68.320 frt 13 kr, pénztári maradvány 741 frt 34 kr. Múlt év végén a város összes adóssága 47625 frt, melyben benne foglalatik a Cserey telek megvételére felvett 40000 frtos

TÁRGZA.

Csaródy Kata.

Irta: Gottier Lajos.

(Folytatás.)

És a vőlegény? Soha, senki olyan gyökeres átváltozáson nem ment keresztül, mint Török Arisztid, mióta Csaródy Katával jegyet váltott. Arra a könnyelmű viveurre senki sem ösmert volna rá, a szerelmes vőlegényben. Lemondott minden olyan mulatságról, szórakozásról, a melyekben eddig első szerepet vitt. Pedig az orfeumban egy új csillag feltűntét hirdették. Egy pár excellence excentrique francia chansonette énekesnő produkálta ott magát minden este, aki szépségével, gyémántjaival és egyéb képességeivel mesés sikereket ért el.

Török meg se nézte.

Továbbá a casinóban is lázba jött az egész társaság a Muharos Vince szerencséje fölött, melylyel alágeren száz ezer forintot nyert, rövid egy hó alatt. Általános volt a nézet, hogy csak Török Arisztid tudná legőzni, sőt föl is szólították rá, hogy mérközzön össze vele. Már csak a renomé kedvéért is. Hallani sem akart róla. Föl se nézett casinónak, orfeumnak. Nem lehetett őt látni soha, sehol, csak a menyasszonya oldalánál. Még az öreg Csaródy is kifakadt egyszer, hogy az egész kompánia nem ér egy pipadohányt, mióta Török nincs közöttük. Ilyen viszonyok közt, természetesen, hogy a Kata bizalma vőlegényéhez végkép megerősödött. A szép Bodajkynéra pedig azt a rossz viccezt találta

ki, hogy unalmában ő is készül kimenni Afrikába oroszlanra vadászni.

Ezalatt a fiatal pár boltról, boltra járt a miszsel, vásárolták a kelengyét s már ki is volt az esküvő napja tűze, mikor szenzációs eset történt a fővárosban. Egy bankár lőtte magát föbe, hátra hagyva másfél millió passzívát.

Abban a másfél millióban Csaródy Károly közel kétszáz ezer forintig volt érdekelve. Ugyszólván összes vagyona rá ment.

Az öreg inkább dühös volt, mint kétségbeesett, hogy őt így rászédhette valaki! Azt sem lehet mondani, hogy Katára valami nagyon lesújtólag hatott volna a dolog. Ő boldog volt szerelmében és nyugodt abban, hogy a Török érzelmei ez mitsem változtathat. Elvégre is az almási birtokuk megmaradt, haza mennek és esőndösen gazdálkodva megélnék hárman belőle.

Lehetett vagy százötven hold az egész, tőszomszédságában a Tobor 800 holdas birtokának. Mikor Kata kifejtette ezt vőlegénye előtt, Török ideg sen pődörgette bajuszát s lesütött szemmel hallgatott. A lány nyugtalanul fordult hozzá.

Miért nem szólsz semmit? Van talán valami kifogásod ellene?

A férfi átölelte menyasszonya karesu derekát s magához vonva őt, mélyen szeméibe nézett.

— Édes anyyálom! Nem ösmerek eléggé az életet, ha azt hiszed, hogy lehetséges volna nekünk olyan körülmények közt élni, amint te azt most nekem elbeszélted. Sem te, sem én nem születünk arra, hogy nyomorogjunk vagy legalább is nélkülözünk. Nem olyan igények közt neveltek bennünket, s most már azt bajos volna megszokni. Az a

bizonyos kunyhó és két szív csak a poéták agyának szüleménye. Az életben másképp áll a dolog.

— Mit akarsz ezzel mondani? Kata iparkodott kiszabadulni.

— Azt akarom mondani, hogy minden körülmények közt el kell halasztani esküvőnket. No ne nézz rám olyan rémült szemekkel. Hisz tudod nagyon jól, hogy szeretlek és szeretni foglak örökké. Fiatalok vagyunk mind a kettőn, várhatunk egymásra, míg valami elfogadható, biztos állást kapok. Előkelő összekötöttesséim révén hiszem, hogy sikerülni fog a dolog. Mert a képviselői fizetés arra sem elég, hogy egyedül megéljek belőle. De még ha lejár a mandatum, meg sem választathatom magam többé, mert vagyonom nincs. Ez a helyzet, a maga leplezetlen valóságában. Azért felesleges kétségbeesnünk, miénk a jövő. S gyöngöden keblére vonta Katát, ki egy hallgatta mindezt végig, mint mikor valami rosszat álmodik az ember. Első perczben olyan megfoghatatlan volt előtte az egész, de később aztán mégis megértette, hogy az esküvőből most semmi sem lesz, hanem ő szépen haza megy az apjával Almásra, Török pedig itt marad Pesten. És aztán? ki tudja a többit? Az idő s távolság-ó két ellenséges nagy hatalom. Igaza volt az apjának, a mikor óvta ettől a házasságtól. Csak a pénzéért szerette őt az az ember. Pedig ő milyen szívesen megosztotta volna vele a szegénységet is. A férfi még mindig beszélt, a lány meg szédülő fejjel, szótlanul hallgatta.

(Folyt. köv.)

kölesön és a Romániával folytatott ordóperben letett 2500 forint biztosíték is. A fennmaradó 5125 forintnyi adósságból 2237 forint 79 krajczár különlevő követelésekkel fedezve van. Ezen számadás adataiból az tűnik ki, hogy Kézdivásárhely város anyagilag elég jól áll, mert bevételei pótdadó nélkül is eléggé fedezik kiadásait és adóssága aránylag csekély.

2. A Rudolf kórház azon kérése, hogy a város tulajdonát képező kórházi telken múlt évben teljesített építkezések költsége 17 ezer forintban telek-könyvileg bekebeleztesse — elutasított, mert egyáltalában semmi ok sem forog fenn, hogy az építési költség a telken biztosítható.

3. Polgármester bejelenti, hogy az úgynevezett „Hatfalu”-val folytatott ordó-perben a város, mint alperes pervesztett, és most bírósági határozat alapján szükséges lenne a peres 400–500 holdnyi terület forgalmi értékének megállapítása. A képviselő az ordó holdját 5 forintban állapítja meg. Együttal felhatalmazza a tanácsot, hogy a két ügyvéd részére megítélt 610 forint költséget fizesse ki. Igazán örömmünkre szolgál, hogy ez a hosszas ordó-per valahára véget ért, mert az a pár száz hold hozzáférhetetlen terület talán egy negyedét sem éri meg azon tenger költségnek, mibe a per eddig került.

4. A képviselő testület elfogadta az iskolaszék azon ajánlatát, hogy Székely János igazgató részére az óvoda felügyeletéért megfizetendő 50 forint évi tiszteletdíj, mint rendes fizetés állapítható meg.

(Vége köv.)

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Székely-Mikó-kollegium” című cikkemet kollégiumi főgondnok Bodor Tivadar ur e lap 17-ik számában volt szíves figyelmére méltatni. És ez — akkor a mikor annak az intézetnek az igazgatósága egy volt főgondnokkal szemben kijelenti, hogy nem tartozik senkinek felelőssel — nagy nyereség, egy névtelenre nézve nagy kegy.

A főgondnok ur válasza inkább azzal a személyvel foglalkozik, a ki azt a cikket elég merész volt megírni, de a közlemény valódi lényegéhez keveset szól. Elnevezi a cikket íróját rágalmazónak a nélkül, hogy arra nézve valami okoskát is felhozott volna.

Azaz, hogy mégis volt egy fontos oka: egy „r” betű a közlemény alatt. És nagyon talpraesetten következtet: a rágalmazó szó is az „r” betűn kezdődik, ergo annak a cikknek az írója: — rágalmazó! Kétféle logika!

Ennek illusztrálására idézi gróf Teleki Sándort, ki is a névtelen levelezőt az orozva maró kutyához hasonlítja. Nagyon természetesen mind Telekinek, mind Bodor Tivadar urnak megegyezhetetlen igazuk van.

Megjelenik ugyanis ma Magyarországon 1046 hírlap. Mindeniknek van 20–30 munkatársa, 50–100 levelezője, kiknek többnyire csak a szerkesztőség tudja nevüket, a nagy közönség előtt pedig névtelennek maradnak ítéletnapig. Ez a 20–30 ezer munkatárs és 50–100 ezer levelező Teleki szerint orozva maró kutya, Bodor T. ur szerint legalább is rágalmazó.

Ezen állítás szerint nemcsak ezen szerencsétlen flótásokra illik rá a rágalmazó és orozva maró jellemzés: ráüthetjük bátran minden emberre, mert hisz minden ember névtelenül jön a világra.

Hasonlataink sem nyerték meg B. T. ur tettségét. Sántítanak biz azok elismerjük, mert hát minden hasonlat sántít, azt tartja a közmondás; de ha Petőfi a gömböc és magas ég között, egy másik költő a világ és kopott szekér között hasonlatosságot fedezhetek föl, miért ne volna szabad akárkinek, még „r”-nek is a fát, bőrt, esemetéket a gyermekekhez: a kerekost, timárt, kertészt a nevelőkhöz hasonlítani?!

Ezek valának közleményének személyre vonatkozó részei, térjünk azonban annak lényegesebb oldalára.

Azt mondja a főgondnok ur: „a kerekas az erdőből előre kiválaszthatja a tengelyfákat, míg a középiskola kénytelen felvenni a bizony még sok kívánni valót fenahagyó népiskoláknak igen is különböző eredményekkel képezett termését.”

En nem tudom, miféle nehézség lehet a szülőlk által készen odavitt gyermekcsomagból kiválasztani a középiskola első osztályához a quantumot.

A tanári testületnek joga van felvételi vizsgára állítani a gyermeket. Ha megvizsgálás után kölön képzetűnek találja, felveszi, de ha nem, visszatartatja. Azonban, ha már felvette, azzal egy-szersmind azt is elismerte, hogy az elemiiskola feladatának híven megfelelt. Azontul a tovább képzés a középiskola feladata. De, ha mindjárt az első osztályban megbuktatnak 22–38 százalékat, azaz, ha úgy tanítanak, hogy el kell ejtenünk 100-ból 22–38-at, ezt a hibát, ezt a foltot nem lehet visszavárni az elemi iskola kabátjához.

Azt mondja tovább a főgondnok ur: „Azt nem szokták figyelembe venni, hogy a tanár első sorban a hazának és nem a szülőknak köteles tanítványai-ból érdemes polgárokat nevelni.” Hát mi ezt az állítást egy kissé furesának találjuk. Mert mi is tulajdonképpen az a haza? Megfelel arra egyik jó hírnévű költőnk, Pósa Lajos:

„Az a hajlók, hol születünk,
Hol a dajka általán
Dudolgotat dal felettünk,

Az az udvar, hol tiptegünk,
S gyenge kézzel a homokból

Aranyvárat építettünk,
Az a játszóhely a dombon,
Hol labdázunk kergetődzünk,
... A haza az édes otthon.”

Hát azt az édes otthont kik teremtik? Nem a szülőlk-e? Szülőlk nélkül nincsen haza. Azért, midőn valaki azt mondja, hogy a tanár első sorban a hazának és nem a szülőknak tartozik nevelni, csak frázist mond.

Nem sokkal több ez az állítása is: „elnézést gyakorolni azért, hogy a szülőlk költségei kárba ne vesszenek, a szülőlk és gyermek érzékenysége sérelmet ne szenvedjen — (a tanár) jogosítva nincs s ha mégis teszi, a haza ellen vétkezik.”

Hát hiszen mi soha sem kívántuk, hogy a tanár elnézést gyakoroljon. És nem képzelünk olyan szülőlk, a ki azt kívánja gyermeke tanítójától, hogy gyermekét érdemtelenül uton-utfélen, szóban és írásban dicsértesse — akár egy vigécz az ő portékáját — csak azért, hogy a végén mégis kiszüljön róla a sok befektetés után, hogy biz a nagy számár. Nem kíván senki elnézést. Hiszen, ha elnézést gyakorol az a tanár, mindannyiszor csak saját magával teszi azt, csak a saját maga gyengéjét takargatja az által: Mi csak azt kívánjuk, hogy nevelje úgy azt a növendéket, hogy értelme legyen világos; szíve, lelke nemes; és oktassa úgy, hogy ne legyen kénytelen ő maga saját munkájára kimondani, hogy ennek bizony a nagy része rossz. Mert úgy-e bár, ha egy tanár keze alól sok jó gyermek kerül ki, azt mondjuk, hogy az a tanár érdeme. Fordítsuk meg a kérdést: ha sok rossz kerül ki, kinek a hibája?!

A miniszter urra is hivatkozik a főgondnok ur ilyképen: „azt tapasztalta, hogy az osztályozás-nál az enyhe mérték a gyakoribb, arra hívta fel (a miniszter) az érdekelték figyelmét, hogy a gymnasiumba nem való tanulók kellő osztályozással az iskolából eltávolíttassanak.”

Csak hogy — fájdalom — ez is a mi állításunk mellett bizonyít, nevezetesen: akkor, a mikor egy intézetben megbukik az I-ső osztályban (lásd a főgond. ur által közreadott statiszika 5-ik pontját) 40, a II-ban 19, a III-dikban 38, a IV-dikben 29, az V-dikben 28, a VII-dikben 21 és a VIII-dik osztályban 20% a a növendékeknek és megmarad alig valami — még arról a néhány érettségi vizsgán keresztül ment ifjúról is azt mondja a miniszter, hogy azok sem ütök a mértékét, akkor is még enyhe volt az osztályozás, azok is még megbuktatandók lettek volna! Miért van ez és kinek kell ebből levonni a consequentiát?!

Az a statiszika pedig, melyet főgondnok ur volt szíves közreadni, bár szintén állításunk mellett bizonyít, igen nagyon elszomorító!

Nézzük meg csak kérem: azokból az ifjakból, kiket a kiválóan arra képzett, tudós tanár urak hét éven át jobban ezorholnak, mint a timár a bőrt s keményebben gyalulnak, mint a kerekas a fát, a hetedik év végén még megbukik:

Az ennyedi kollégiumban 27%
A kolozsvári kollégiumban 21%

A sepsi-szentgyörgyi kollégiumban 18%
A székely-udvarhelyi kollégiumban 28%
A szászvárosi kollégiumban 23%
És a zilahi kollégiumban 28%

Oh ez a statiszika a mi kollégiumainknak valószínűsítő grázsjelentése! Kár volt, hogy a szerkesztő ur grász-szegélybe nem foglaltatta!

Ezeket nem az olemi iskola adta egyenesen a hetedik osztályba és nem a szülőlk nevelték, mert hiszen alig látják őket évenként egy pár hétig.

Bizony igaza van a főgondnok urnak, hogy „ha eltörök a tengely és elszakad a bőr, azért nem zug az ordó és nem bög az ökör!” de méltán feljajdulhat a szülőlk, vagy ha a főgondnok urnak inkább tetszik — a haza az ilyen siralmas állapotok felett.

Ha egy ifjunak korai haláláról értesülünk, mindig elszomorodik a mi szívünk; és ha halomszámra gyárjták intézeteink az erkölcsi halottakat, ne legyen szabad sirnunk és ne legyen szabad megkérdeznünk, hogy miért van ez így, ne legyen szabad kutatnunk a nagy vesztés okát?!

Bizony, bizony igaza volt Rousseau-nak, midőn azt mondta, hogy „minden jól jön ki a teremtés kezéből és minden elfajul az emberek kezei között”.

Az az állítása a főgondnok urnak, hogy a „Székely-Mikó-kollegium” a többivel mindig kiállja a versenyt, nem azt teszi, hogy elérte a tökéletesség netovábbját. Mint abból a statiszikából meggyőződünk, azt látjuk, hogy kevés különbséggel egyik olyan, mint a másik, a mi annak tulajdonítható, hogy tanáraink egy és ugyanazon műhelyben sajátították el az oktatás mesterességét. Ugyanaz a szellem, a rendszer, módszer, de hogy teljesen egy sem felel meg nemcsak feladatának, az abból az igazán „szomorú jelentés”-ből világosan kitűnik; a miből az következik, hogy nagyon is rá van érve már az idő arra, hogy a középiskolai nevelés-oktatás gyökeres reformáláson menjen keresztül.

Hogy az eddig elmondottak orvítamadások-e, megbotránkozató koholmányok-e, vagy hogy a főgondnok ur tévedhetett, azt döntsék el az érdekeltek.

Hogy a főgondnok ur magának ilyen kifejezéseket engedett meg, azt a főgondnoksága alatt álló iskola iránti szeretetének tulajdonítjuk.

Névtelen levelező társainkhoz szólna azonban Petőfivel zárjuk be e tárgyban utolsó szavainkat:

„Nyakravaló nélkül akarod megvédeni hazádat?
Oh te számár, te, minő ostoba képzelet ez?”

r.

Irodalom.

Jókai és a millenium.

A millenáris év nemesak a hivatalos Magyarország ünnepe. Rossz volna, ha a lelkesedést paragrafusok írják elő, ha nem benső meggyőződésből fakadna az az ünnepi hangulat, a mely az 1896-ik esztendő minden napját piros betűvel írja be a világ történelmi nagy kalendáriumába. Csak, ha minden magyar ember kiveszi belőle a részét, akkor lesz még nagy jelentősége nemzeti ünnepünknek, mely páratlanul áll a népek történetében.

A kérdések kérdése természetesen az: milyen módon adjunk külsőleg is kifejezést nemesítő, hazafias érzelmeknek a millenáris esztendőben? Nyilván úgy, hogy ezzel a kulturát szolgáljuk, a mely hatásköre az elmúlt ezer évek és bázisa jövő századoknak. A művelődés, ha az áthatja a társadalom összes rétegeit, a legbiztosabb záloga annak, hogy Magyarország továbbá is megdaczol az időkkel és a kelet határán nagy misszióját ozentul is teljesíti.

A művelődés első eszköze pedig a könyv.

A magyar társadalomnak még mindig egyik régisége foltja az, hogy szívesen olvas, de kevésbé szívesen vásárol könyveket. Minden egyéb, a mi — hogy kereskedő nyelven beszéljünk — „luxus cikk”, örömet áldoznak akárhányszor s csak éppen akkor lesz egyszerre mindenki takarékos, a mikor könyvet kell vennie.

Szívesen elismerjük, hogy ma már ebben a tekintetben is rohamosan haladunk a nyugat felé, a hol az értékesebb irodalmi művek egy-két hét alatt néha tíz-tizenöt kiadást is érnek. Vannak már Ma-

gyarországnak is olyan írói, a kiknek könyveit nem csak olvassa, hanem meg is vásárolja a publikum. Ilyen kivételes alakja a mi literatúránknak Jókai Mór is.

Az igaz, hogy olyan szem, mint a mi koszos regényírónk, a világirodalomban sem jut minden századra. Meg is becsültük s írói működésének ötven-éves fordulójá ünnep volt egész Magyarországnak. Ez az ünnep pedig, bár két esztendővel megelőzte a millenniumot, mégis az ezeréves Magyarország lelkes közérzetének az impozáns megnyilatkozása volt. A Jókai-jubileumot tehát bátran odasorolhatjuk a millennium hazafias ünnepségei közé annál inkább, mert hisz ez a jubileum még nincs befejezve, a Jókai műveinek akkor sajtó alá rendezett nemzeti diszkiadásából csak a minap jelent meg a negyedik sorozat.

Jó lesz tehát, ha a magyar olvasóközönség számolva ezzel a körülménnyel, fölveszi a millennium esztendő programjába Jókai Mór összes műveinek megszerzését is. Olyan páratlan a maga nemében ez a könyvtár, mint a hogy Jókai műsajátának bámulatos termékenysége példátlanul áll a világirodalomban. Mindenki számára hozzáférhető s árát a legelőnyösebb részletfizetésekkel törleszheti gazdag, szegény egyaránt.

Ha a magyar közönség igazán felkarolja ezt a vállalatot, a melynek tartalmi értékéről, azt hisszük, fölösleges beszélni, mérhetetlen hasznára válna ez a magyar irodalomnak is. Jókai száz kötete egy kész könyvtár, a melyet könnyebb szívvel egészítene ki mindenki egyéb művekkel is. Ha több a millennium év, mint patetikus föllendülése és szalmalángja Magyarország tizenhat millió lakosságának — és bátran mondhatjuk, hisz jóval több — akkor azok, a kik tehetik, meg fogják ragadni az alkalmat a magyar irodalom föllendítésére is. Mert semmit sem lehet ősöbbséget pártfogolni, mint az irodalmat és semmi más nem áraszt annyi fényt és dicsőséget a nemzetre, mint az irodalom.

Jókai százskötetes munkájának megszerzésével adjuk tehát a millennium esztendőben tanúságát annak, hogy Magyarországon már nemcsak olvasnak könyveket, hanem vásárolnak is.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Most a legéredkeesebb téma az időjárás, erről beszél örvendezve mindenki. Valóságos tavaszi idő jár. A légkör egészen tavaszi és a nap melegen tüzi sugarait a földre. A hőmérő délelben 11 Ré-ot mutat. A hó és jég erősen olvad s árként önti el az utcákat, de a naposabb helyeken már száradni is kezdett. Ha egy néhány ilyen napunk lesz, igazán tavasz leend.

— **Eljegyzés.** Cseh Imre ipolyi postatiszt eljegyezte Loek Annuska kisasszonyt.

— **Anyakönyvi statisztika.** K.-Vásárhely és Oroszfalu anyakönyvi kerületben február havában született 23 egyén, meghalt 22, házasság kötött 7. A mult havi népesedési mozgalom tehát rendkívül kedvezőtlennek mondható, mert a születések száma csak egygyel múlja felül a halálozásokat.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A közdivásárhelyi jótékonykezeltű négyelet folyó év február hó 29-én polgári jellegű fillérestélyt tartott, melyen befolyt belépti díjból: 51 frt 88 kr, felülfizetésből 21 frt, összesen 72 frt 88 kr. Nem mulaszthatjuk el, hogy egyttal elismeréssel ne adózzunk a fáradságot nem ismerő Jancsó Bélának, Dézsi Dánielnek háziaszszonyoknak és a többi ügybuzgó közreműködőknek, kiknek ezen szép eredmény köszönhető. Kelt, Kézdi-Vásárhelyt, 1896. Márczius hó 4-én Kiss Kárllyné, négyeleti pénztáros.

— **Kereskedők figyelmébe.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt körök tudomására hozza, hogy a spanyol kormány mult év december hó 19-én kelt rendelete szerint az olaj naphta, ásványi kenő olajok és a spanyol vámtarifa 8 és 9 számai alá tartozó többi árukra (vaselin, nyers természetes kőolaj és palakő olaj, továbbá bonzin, gasolin és tisztított kőolaj, valamint egyéb tisztított ásvány olajok), melyek hordóban vitetnek be, tiszta súlyuk szerint; a hordók pedig külön

azon tarifa szám szerint vámkezeltessenek, a mely alá tartoznak. Ugyancsak a spanyol kormány mult év december hó 16-án kelt rendelete szerint a spanyol vámtarifákra tartozó 51 jegyzet akkép módosított, miszerint az olyan liszt, amely 5%-nál nem több darát tartalmaz, mint liszt, a mely pedig többet tartalmaz, mint dara vámolandó el.

— **Magyar Osztály-Sorsjáték.** A Magyar Osztály-Sorsjáték — mely nyereiményeinek sokasága és magasságával, nemkülönbén annyi kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vívott ki magának — második osztályának húzását márczius 11—14-ig, tehát már néhány nap múlva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és dr. Weinmann kir. közjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték utóbbi húzásánál kisorsolt nagyobb főnyereimények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő húzásnál 10,000 nyereimény fog 1.648,000 korona összértékben kisorsoltatni.

Adományok a vármegye zászlójára:

Jakó Albertné 294 számú ivén: Maksainé 20 kr. Szotyori Antalné 10 kr. Bedő Gáborné 10 kr, özv. Kése Pálné 10 kr, Páljános Lászlóné 10 kr, Gál Borbála 10 kr, Jakó Lászlóné 10 kr, Lőrincz Laura 15 kr, Barabás Albertné 10 kr, Kése Dénesné 10 kr, Damó Lajosné 20 kr, özv. Oráts Antalné 10 kr, Jáni Józsefné 10 kr, Jánó Ferenczné 10 kr, özv. Jánó Ferenczné 10 kr, Dancs Józsefné 10 kr, Jánó Pálné 10 kr, Barabás Pálné 10 kr, Bedő Andrásné 10 kr, Kése Ferenczné 10 kr, Menyhárt Ferenczné 10 kr, Damó Elekné 10 kr, Szotyori Györgyné 10 kr, özv. Csia Sándorné 10 kr, ifj. Bedő Károlyné 10 kr, N. N. 10 kr, N. N. 10 kr, Fekete Mózesné 5 kr, Bedő Lajosné 10 kr, Kése Györgyné 10 kr, özv. Petke Károlyné 20 kr, ifj. Bedő Józsefné 10 kr, Fazakas Györgyné 15 kr, Damó Kálmánné 10 kr, Fekete Lajosné 20 kr, Bedő Albertné 10 kr, Kádár Mihályné 20 kr, Dancs Józsefné 5 kr, Jakó Andrásné 10 kr, Jánó Sándorné 10 kr, Jáni Andrásné 10 kr, Antal Lajosné 10 kr, Zárug Mária 20 kr, özv. Barabás Györgyné 20 kr, Jakó Alberné 20 kr, Fekete Györgyné 10 kr. Összesen 5 frt 40 kr.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1896. január 25-én.

Potsa József,
főispán.

Idegenek forgalma.

Február 28-tól márczius 5-ig

— **Millenium szálló:** Friedmam Ármin utazó Bécs, Csörgőffy István utazó Budapest, Deutsch Heinrich utazó Budapest, Pollák D. utazó Budapest, Éderer Nándor esendő-örnagy, Kolozsvár, Jung Jakab utazó Bécs, Scholl Károly ügyvédjelölt Brassó, Redlich Gyula utazó Budapest.

Jancsó szálló: Patritz Junkler utazó Bécs, Feigelstok Zsigmond utazó Villány, Kondor László kereskedő Budapest.

Nemzeti szálló: Mandel Zsigmond utazó Bécs, Lukács Ferenc utazó Budapest.

Gáspárek szálló: Csernátóni Ödön pénzügyigazgatósági gyakornok S.-Szt.-György.

NYILTTÉR*)

Hamisított fekete selyem. Egessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögön kiderül. Mert, míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy kely barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zseiros színti-szalónás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetlen tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára** Zürichben, házhoz szállítva postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szövetekből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Kis-Küküllő és Nyárádmenti borok.

1895 évi termés, litre	20 kr.
1894 évi termés, litre	23 kr.
1892 évi termés, litre	25 kr.
1890 évi termés, litre	30 kr.

Árak vasutra feladva, hordó nélkül vannak számítva.

Székely-Keresztur február 28.

40 3—3 „Szeszesitalokkal kereskedő részvénytársaság.”

*) E rovat alatt költöttekért felelősséget nem vállal a szerk

HIRDETÉSEK.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek, és függöny-tartók tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matraczok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előírt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

Hirdetések
e lap kiadóhivatalában
felvételnek.

Sz. 417 tkvi. 1896.

Árverési hird. kiv.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Dr. Szacsay Gyula ügyvéd által képviselt özv. Bartha Józsefné kézdi-vásárhelyi lakos végrehajthatónak, K.-polyáni Csutak Imre és Csutak István végrehajtást szenvedő elleni 10 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a közdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén levő Kézdi-Polyán községben fekvő a k.-polyáni 1994 sz. tjkben foglalt A + 1947 hrsz. 12 frt, 5534 hrsz. 15 frt, 8430² hrsz. 23 frt, 9285 hrsz. 9 frt, a 2349 sz. tjkben foglalt 301² hrsz. 15 frt, 2780 hrsz. 12 frt, 5014 hrsz. 10 frt, 5428 hrsz. 23 frt, 5988. 5989 hrsz. 10 frt, 9108 hrsz. 29 frt, a 238 tjkben A + 437 hrsz. 5 frt, 2072 hrsz. 23 frt, 3935 hrsz. 3 frt, 4039 hrsz. 14 frt, 5971 hrsz. 6 frt, 9067. 9069 hrsz. 28 frt, 299.300.301⁴ hrsz. 160 frt, a 2538 sz. tjkben foglalt A + 1427 hrsz. 3 frt, 1431 hrsz. 2 frt, a 6158. 6159 hrsz. 30 frt, a 2537 sz. tjkben foglalt A + 3316 hrsz. 8 frt, s végül a 238 sz. tjkben foglalt 1571⁴ hrsz. 27 frt. és a 2539 sz. tjkben foglalt 10905 hrsz. és 35 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi Márczius hó 16-ik napján délelőtti 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltás áron alól is eladatik.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű törvényt átszolgáltatni.

Kelt K.-Vásárhelyt, 1895. évi Jan. hó 22-ik napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Gaál István,
44. 1-1 kir. egy. bír.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az őrlött s ez okból a vevő közönség által nem

ellelvezhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészből, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csálják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ

korona.

II. osztály Huzás 1896. márczius 11-14-ikéig.			II. osztályu vétel-sorsjegyek árai:				III. osztály Huzás 1896. május 12-28-ikéig.		
Nyeremény	korona	korona	1/1	1/2	1/10	1/20	Nyeremény	korona	korona
1 á	100000	100000	40.—	20.—	4.—	2.— frt	1 jutalomdíj	600000	600000
1 á	60000	60000	II. és III. osztályu telyes sorsjegyek árai:				1 á	400000	400000
1 á	40000	40000					1 á	300000	300000
1 á	30000	30000	1/1	1/2	1/10	1/20	1 á	200000	200000
1 á	20000	20000	60.—	30.—	6.—	3.— frt	1 á	100000	100000
1 á	15000	15000	Ezen eredeti áron kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyeremény-jegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 kr. küldendő be.				2 á	40000	80000
1 á	10000	10000					2 á	20000	40000
2 á	8000	16000	Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kiharzot a 600000 korona jutalmát				5 á	10000	50000
8 á	4000	32000					10 á	8000	80000
10 á	2000	20000	Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kiharzot a 600000 korona jutalmát				34 á	6000	204000
13 á	1000	13400					100 á	2000	200000
100 á	400	40000	Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kiharzot a 600000 korona jutalmát				200 á	1000	200000
860 á	200	172000					2650 á	200	530000
9000 á	120	1080000					22000 á	150	3300000
10000 nyeremény összesen		1648000					25007 nyerem. s egy jutalom		6284000

35 3-12

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY, Budapest

Szervita-tér 3.

Sürgönyezim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Szervita-tér 3.

Ifj. Jancsó Mózes-nél K.-Vás helyütt.